

**EL PATRIMONI IMMATERIAL AL PARC NATURAL
DE LA ZONA VOLCÀNICA DE LA GARROTXA:
ESTUDI PER A LA RECUPERACIÓ DEL SILENCI
A LA FAGEDA D'EN JORDÀ
Desembre 2013**

Silene

ASSOCIACIÓ CULTURAL SILENE - <http://www.silene.es>

Josep M. Mallarach

Amb annexos elaborats per Joan Pijuan, Dani Carrillo i Aritz Lakuntza

ESTUDI PER A LA RECUPERACIÓ DEL SILENCI A LA FAGEDA D'EN JORDÀ

Resum executiu

Aquest treball, encarregat pel Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa a l'Associació Silene el mes de juliol de 2013, té el propòsit de millorar la qualitat de la visita a la Fageda d'en Jordà, un dels indrets més concorreguts del Parc Natural, mitjançant la recuperació del silenci, per tal de permetre als visitants gaudir millor de la percepció de la bellesa i l'encís d'aquest bosc excepcional.

El treball consta de quatre parts. A la primera, s'exposen els antecedents i el context de la consideració del patrimoni immaterial als espais naturals protegits, primer en general, després a Espanya, i finalment al Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa. A continuació s'analitza el patrimoni immaterial de la Fageda d'en Jordà i es descriu la visita a la Reserva natural de la Fageda d'en Jordà, el seu ús i els impactes que se'n deriven.

La segona part descriu els objectius del treball: Millorar la qualitat de la visita a la Fageda d'en Jordà, proposar mesures per reduir els impactes acústics, fomentar la integració del silenci en els valors a protegir i difondre les actuacions proposades.

La tercera part correspon a la diagnosi. Després d'aprofundir en la consideració dels aspectes estètics, com els més importants dins del patrimoni immaterial de la Fageda d'en Jordà, analitza els impactes acústics, a partir de l'aproximació qualitativa de l'únic estudi realitzat sobre el capteniments dels visitants a la Fageda (1995) completat amb observacions pròpies i amb dades quantitatives mesurades en l'estudi realitzat el 2013, que recull l'Annex 3. S'examinen tant els impactes acústics causats per vehicles motoritzats, com els que causen les diverses tipologies de visitants, a banda d'altres impactes acústics procedents d'accions més ocasionals.

La quarta part planteja les propostes. Una vegada establert que les causes dels impactes acústics són múltiples, i molt diverses, les propostes correctores també ho han d'ésser. En primer lloc, es recomanen uns criteris clars per als gestors del Parc Natural, per tal que d'ara endavant considerin el silenci com un valor a protegir o recuperar. Seguidament, es fan propostes envers el trànsit motoritzat i altres sorolls mecànics, després envers els sorolls emesos pels visitants. Les propostes adreçades als actors clau (guies, concessionaris de carruatges, etc.) es veuen completades amb actuacions d'informació i senyalització general i difusió de les actuacions precedents, per augmentar la sensibilització social respecte la vàlua del silenci.

Acompanyen l'estudi tres annexos. L'annex 1 consta de 6 mapes i l'annex 2 conté els perfils, ambdós elaborats per Joan Pijuan, tècnic de SIG del Parc Natural. L'annex 3, correspon al treball *El silenci a la Fageda d'en Jordà. Estudi preliminar 2013*, elaborat per Dani Carrillo i Artitz Lakuntza, realitzat en paral·lel a la redacció d'aquest estudi, que aporta les primeres dades quantitatives del nivell de sorolls mesurats a la Fageda d'en Jordà el novembre de 2013.

EL PATRIMONI IMMATERIAL AL PARC NATURAL DE LA ZONA VOLCÀNICA DE LA GARROTXA: RECUPERACIÓ DEL SILENCI A LA FAGEDA D'EN JORDÀ

SUMARI

1. ANTECEDENTS I CONTEXT

- 1.1. Consideració del patrimoni immaterial als espais naturals protegits
- 1.2. El patrimoni immaterial del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa
- 1.3. El patrimoni immaterial de la Fageda d'en Jordà
- 1.4. La visita a la Reserva natural de la Fageda d'en Jordà: ús i impactes

2. OBJECTIUS

- 2.1. Millorar la qualitat de la visita a la Fageda d'en Jordà
- 2.2. Proposar mesures per reduir els impactes acústics
- 2.3. Fomentar la integració del silenci en els valors a protegir
- 2.4. Difondre les actuacions proposades

3. DIAGNOSI

- 3.1. La consideració del patrimoni immaterial de la Fageda d'en Jordà
- 3.2. Els impactes acústics causats per vehicles motoritzats
- 3.3. Els impactes acústics causats per visitants
- 3.4. Altres impactes acústics procedents d'accions ocasionals

4. PROPOSTES

- 4.1. Envers els gestors del Parc Natural
 - 4.2. Envers el trànsit motoritzat i altres sorolls mecànics
- 4.3. Envers els sorolls emesos pels visitants
- 4.4. Envers els agent clau
- 4.5. Envers el públic en general

Annex 1: Cartografies

Annex 2: Perfils de la carretera GI-524

Annex 2: El silenci a la Fageda d'en Jordà. Estudi preliminar novembre de 2013.

ANNEX 1: CARTOGRAFIES DEL PROJECTE DE PATRIMONI IMMATERIAL: RECUPERACIÓ DEL SILENCI A LA RESERVA NATURAL DE LA FAGEDA D'EN JORDÀ, PARC NATURAL DE LA ZONA VOLCÀNICA DE LA GARROTXA *per Joan Pijuan*

1. Mapa de situació de la Reserva Natural de la Fageda d'en Jordà en un ortofotomapa de 2012.
2. Mapa de distribució del bosc de faig pur i mixt, damunt de la colada de lava basanítica, a la Fageda d'en Jordà.
3. Mapa de distribució del bosc de faig pur i mixt i comparativa amb el mapa de vegetació a escala 1:5000 del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa
4. Mapa de la finca propietat de la Diputació de Girona, en àrea de reserva Natural.
5. Mapa del règim de propietat de la Reserva Natural de la Fageda d'en Jordà.
6. Mapa de la xarxa de carreteres i camins vinculats amb la Reserva Natural de la Fageda d'en Jordà.

ANNEX 2: PERFILS TRASNVERSALS DE LA CARRETERA GI-524 *per Joan Pijuan*

ANNEX 3: ESTUDI PRELIMINAR DEL SILENCI A LA FAGEDA D'EN JORDÀ, (DESEMBRE DE 2013) *per Dani Carrillo i Artitz Lakuntza*

AGRAIMENTS: L'autor regracia als tècnics de l'equip gestor del Parc Natural, Joan Montserrat, Xavier Oliver i Montserrat Grabolosa, les seves valuoses aportacions. A Joan Montserrat, a més, l'haver fet possible que el treball pogués comptar amb els Annexos que l'acompanyen, elaborats expressament per aquest treball, gràcies a les aportacions de Jan Pijuan, tècnic de sistemes de informació geogràfica del Parc, i de Dani Carrillo i Aritz Akuntza, tècnics voluntaris.